

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 917/06
13.07.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženika Republika Srbija - Ministarstvo trgovine - Tržišna inspekcija Zaječara, koju zastupa Republički javni pravobranilac, radi naknade štete, rešavajući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zaječaru Gž. 2015/05 od 08.12.2005. godine, u sednici održanoj 13.07.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Zaječaru Gž. 2015/05 od 08.12.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Zaječaru P. 1354/2004 od 01.06.2005. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Zaječaru P. 1354/2004 od 01.06.2005. godine usvojen je tužbeni zahtev tužioca i tuženi je obavezan da tužiocu na ime naknade štete za oduzetih 150 trupaca vrste i količine opisane u ovom delu izreke, isplati 16.202 Evra u dinarskoj protivvrednosti po kursu Narodne banke Srbije na dan isplate, od toga 14.902 Evra u dinarskoj protivvrednosti na ime vrednosti trupaca i 1.300 Evra u dinarskoj protivvrednosti na ime troškova transporta, sa domicilnom kamatom počev od pravnosnažnosti presude pa do isplate. Tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka od 248.750,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Zaječaru Gž. 2015/05 od 08.12.2005. godine, žalba tuženog je odbijena i navedena prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP-a, Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je na osnovu ovlašćenja PP "BB" od 01.03.1998. godine, za potrebe ovog preduzeća vršio otkup trupaca oraha, kruške i trešnje. Otkup je vršen na taj način što je tužilac, koji sa ovim preduzećem nije bio ni u kakvom poslovnom odnosu ugovarao poslove sa licima od kojih je vršen otkup trupaca kojima je izdavao otkupne listove, a pregled stabala i isplatu naknade licima od kojih je drvo otkupljivo, vršilo je pomenuto preduzeće. Marta 1998. godine, tužilac je po nalogu zakonskog zastupnika ovog preduzeća, ugovorio otkup i izvršeno je preuzimanje 150 trupaca određene vrste, izdati su otkupni listovi, a ova količina stabala je 27.04.1998. godine skladištena na železničkoj stanici __, prema usmenom sporazumu između tužioca i šefa ove stanice. Međutim, tužilac sa zakonskim zastupnikom pomenutog preduzeća nije postigao dogovor oko isplate naknade licima od kojih je izvršen otkup trupaca, pa je tužilac prodao svoj traktor i frezu i od prodaje ovih stvari izvršio isplatu licima od kojih su trupci preuzeti. Dana 11.05.1998. godine tržišna inspekcija iz Zaječara je na železničkoj stanici __ izvršila pregled i utvrdila količinu skladištenih trupaca o čemu je sačinjen zapisnik, kojom prilikom je od strane ovlašćenog lica tuženog, doneto rešenje o plenidbi sa razloga što su trupci skladišteni na otvorenom prostoru, što su bili neobezbeđeni, kao i usled nedostataka koji su se odnosili na samo otkupno mesto. Iz rešenja Ministarstva trgovine - Odeljenje u Zaječaru od 15.05.1998. godine utvrđeno je da je od pomenutog privatnog preduzeća oduzeta roba namenjena prometu, zatečena na otvorenom prostoru, pored železničke stanice, a potvrda je predata tužiocu kao ovlašćenom licu ovog preduzeća.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja utvrđujući i činjenicu da je tužilac izvršio isplatu trupaca u količini od 150 svojim sredstvima, usvojen je zahtev tužioca, jer su nižestepeni sudovi zaključili da tužilac je pretrpeo štetu usled krađe ovih trupaca sa prostora, za koju štetu odgovara tuženi, čiji organi su bili u obavezi da oduzete trupe otpreme u adekvatno skladište.

Vrhovni sud nalazi da se navedeni zaključak nižestepениh sudova za sada ne može prihvatiti, jer u postupku nisu utvrđene sve činjenice od kojih zavisi pravilna primena materijalnog prava i zakonita odluka u ovoj parnici.

Naime, pravilna ocena prigovora nedostatka aktivne legitimacije tužioca u ovoj pravnoj stvari zahtevala je utvrđenje činjenice u čije ime i za čiji račun je tužilac vršio otkup predmetnih trupaca, jer ukoliko je to činio u ime i za račun pomenutog privatnog preduzeća, na osnovu datog ovlašćenja, pa i samu isplatu tih trupaca trećim licima od kojih je vršio otkup, ne bi bio legitimisan da zahteva naknadu štete koja je eventualna nastala nezakonitim radom organa tužene. Ovo posebno iz razloga, što iz pismenih dokaza u spisima, potvrde o oduzimanju robe i rešenja nadležne inspekcije, proizilazi da je roba oduzeta od preduzeća. Takođe je trebalo utvrditi da li je nakon privremenog oduzimanja pomenute robe, pokrenut kakav postupak u smislu odredbi člana 44. i člana 45. Zakona o uslovima za obavljanje prometa robe, vršenje usluga u prometu robe i inspeksijskom

11. člana 18. Zakona o uslovima za obavljanje prometa 1998, vršenje usluga u prometa 1998 i neposrednom nadzoru („Službeni glasnik RS“, br. 39/96 i 20/97). Ovo iz razloga, što bi se odgovornost tužene jedino mogla zasnivati na odredbama člana 172. ZOO, po kome pravno lice odgovara za štetu koji njegov organ prouzrokuje trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija, odnosno na članu 25. Ustava Republike Srbije po kome svako ima pravo na naknadu materijalne i nematerijalne štete, koju mu nezakonitim ili nepravilnim radom nanese službeno lice ili državni organ, a u ovom slučaju u vezi sa odredbama pomenutog Zakona. Dakle, pri oceni pasivne legitimacije tuženog i njegove odgovornosti za naknadu eventualne štete, trebalo je utvrditi da li su organi tuženog, u konkretnom slučaju tržišna inspekcija postupala u skladu sa ovlašćenjima predviđenim zakonskim odredbama.

Što se tiče same visine štete, nižestepeni sudovi su obavezali tuženu na isplatu dinarske protivvrednosti određenog deviznog iznosa, ne dajući razloge za takvu svoju odluku. Visina naknade štete saglasno odredbi člana 189. stav 2. ZOO određuje se prema cenama u vreme donošenja sudske odluke. Kako očigledno prvostepeni sud prilikom dosuđivanja tražene naknade nije postupio po ovoj zakonskoj odredbi to je, pored napred iznetog bio razlog za donošenje odluke kao u izreci ovog rešenja.

Prvostepeni sud će u ponovljenom postupku u skladu sa datim primedbama utvrditi činjenice na koje je napred ukazano, a od kojih zavisi pravilna primena materijalnog prava i odluka u ovoj parnici.

Na osnovu člana 407. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice,

Mirjana Vojvodić

st